

1. ‘ખંડપ્રવહન’ સિદ્ધાંતને કઈ રમત દ્વારા સમજાવી શકાય ?

➤ ‘ખંડપ્રવહન’ સિદ્ધાંતને ‘જિગ-સો-ફિટ’ની રમત દ્વારા સમજાવી શકાય છે.

2. દ્વિતીય શ્રેણીનાં ભૂમિસ્વરૂપો કયાં કયાં છે?

➤ પર્વતો, ઉચ્ચ પ્રદેશો, મેદાનો, કાટખીણો વગેરે દ્વિતીય શ્રેણીનાં ભૂમિસ્વરૂપો છે.

3. કઈ વિચારધારાઓએ ‘ખંડપ્રવહન’ સિદ્ધાંતને અનુમોદન આપ્યું છે ?

➤ ધ્રુવોનું ભ્રમણ (બ્લેકેટ), સમુદ્રતળ પ્રસરણ (હેરી હસ) અને ચતુષ્લક (ગ્રીન અને ગ્રેગરી) વગેરે વિચારધારાઓએ ખંડ પ્રવહન સિદ્ધાંતને અનુમોદન આપ્યું છે.

4. મોટી ભૂ-તક્તીઓ કઈ કઈ છે?

➤ પેસિફિક, આફ્રિકા, યુરેશિયન વગેરે મોટી ભૂતક્તીઓ છે.

5. હિમાલયને સ્થાને પહેલાં કયો સમુદ્ર હતો ?

➤ હિમાલયને સ્થાને પહેલાં ટેથીસ સમુદ્ર હતો.

6. કયો ગોળાર્ધને જળગોળાર્ધ કહેવામાં આવે છે?

➤ દક્ષિણ ગોળાર્ધને જ્યા ગોળાર્ધ કહેવામાં આવે છે .

7. આદિ મહાખંડને જર્મન ભાષામાં શું કહેવામાં આવે છે ?

➤ આદિ મહાખંડને જર્મન ભાષામાં પેન્જિઆ કહેવામાં આવે છે.

8. ખંડપ્રવહન સિદ્ધાંતને કઈ રમત સાથે સરખાવવામાં આવે છે?

➤ ખંડપ્રવહનું સિદ્ધાંતને ‘જિગ - સાં - ફિટ’ રમત સાથે સરખાવવામાં આવે છે.

9. ‘પેન્થાલસા’ એટલે શું?

➤ વેગનરના ખંડપ્રવહન સિદ્ધાંત અનુસાર આદિ મહાખંડની આસપાસ એક વિશાળ છીછરો આદિ મહાસાગર વીટળાયેલો હતો. જેને જર્મન ભાષામાં પેન્થાલસા કહે છે.

10. ‘પેન્જિઆ’ એટલે શું?

➤ વેગનરના વિચાર પ્રમાણે 20 કરોડ વર્ષ પહેલાં એક અને માત્ર એક જે આદિ મહાખંડ હતો, તેને જર્મન ભાષામાં પેન્જિઆ કહેવામાં આવે છે.

11. પ્રથમ શ્રેણીનાં ભૂમિસ્વરૂપોની ઉત્પત્તિ અંગે કયા વિદ્વાનોએ પોતાના વિચારો રજૂ કર્યા છે?

- સોલાસ, ગ્રીન, ગ્રેગરી, કેલવીન હેરી હેસ, વેગનર વગેરે વિદ્વાનોએ પ્રથમ શ્રેણીનાં ભૂમિસ્વરૂપોની ઉત્પત્તિ અંગે પોતાના વિચારો રજૂ કર્યા છે.

12. ભૂમિસ્વરૂપ એટલે શું?

- વિશિષ્ટ ભૂ-ભાગો તેમના આ કાર, ખડક - રચના, ઊંચાઈ સમતલ વિસ્તારનું પ્રમાણ, ઢોળાવ વગેરે લાક્ષણિકતાઓને કારણે એકબીજાથી જુદા પડે છે, તેથી તેઓને ભૂમિસ્વરૂપ કહે છે.

13. અપસારી ભૂ-તકતીઓ (Divergent Plates) કોને કહે છે?

- જો બે ભૂ-તકતી એકબીજા ની વિરુદ્ધ દિશા માં ખસતી હોય, તો તેમને અપસારી ભૂ-તકતીઓનો છે.